

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอถ้ำพรรณรา การวิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา
2. เพื่อศึกษาระดับของปัญหา อุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตอำเภอถ้ำพรรณราซึ่งจำแนกได้ดังนี้ คือ ผู้บริหารจากองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา จำนวน 5 คน ผู้บริหารจากองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเตย จำนวน 5 คน ผู้บริหารจากองค์การบริหารส่วนตำบลดุสิต จำนวน 5 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา จำนวน 20 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเตย จำนวน 16 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดุสิต จำนวน 22 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล แปรค่าเป็น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน 4 ประเภท คือ 1) การจัดการศึกษาพื้นฐาน 2) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ 3) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต 4) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
2. ระดับของปัญหา อุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
3. ข้อเสนอแนะ ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล เพศ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน 4 ประเภท คือ การจัดการศึกษาพื้นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการดำเนินการ
3. ด้านการติดตามประเมินผล

จำนวนข้อคำถามทั้ง 3 ด้าน รวม 50 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ ระดับการมีส่วนร่วมมาก ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 9 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ ระดับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมมาก ระดับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมปานกลาง ระดับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมน้อย

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำไปตรวจสอบคุณภาพ ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเป็นปรนัยของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ กับความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ผลปรากฏว่า ข้อคำถามทั้ง 59 ข้อ มีความเที่ยงตรง ความเป็นปรนัย และภาษาที่ใช้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ เมื่อนำมาทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

ส่วนที่ 2 การสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจาก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน 73 ฉบับ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลการวิจัย
3. การจัดสนทนากลุ่ม ได้ดำเนินการโดยเชิญกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง และนัดวันสนทนากลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มสนทนา ออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 7 คน และกลุ่มสมาชิก จำนวน 7 คน นำผลการสนทนามาพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลครบแล้วผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยการนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละแต่ละรายการ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้าพรรณรา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อคำถาม และรวบรวมแต่ละด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อคำถาม และรวบรวมแต่ละด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย
5. นำข้อมูลการสนทนากลุ่ม มาพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา ผู้วิจัยได้แยกกล่าวสรุปเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด (ร้อยละ 79.5) รองลงมา คือ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 8.2) นายองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 4.1) เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 4.1) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 4.1) ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา ส่วนใหญ่ เป็น เพศชาย (ร้อยละ 91.8) เพศหญิง (ร้อยละ 8.2) ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ส่วนใหญ่ ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 3 ปี มาก (ร้อยละ 56.2) รองลงมา คือ 6 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 27.4) และมากกว่า 3 ปี ถึง 5 ปี (ร้อยละ 16.4) วุฒิมัธยมศึกษาสูงสุด มีวุฒิมัธยมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 41.1) รองลงมา คือระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 19.2) มัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 16.4) ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 12.3) อนุปริญญา (ร้อยละ 8.2) สูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 2.7)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา ได้วิเคราะห์ผลโดยรวมและรายกิจกรรม สรุปได้ดังนี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.95) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.04) รองลงมา คือ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน (ค่าเฉลี่ย 1.91) และต่ำสุด คือ กิจกรรมการศึกษาพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 1.78)

ตอนที่ 3 สภาพ ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.74) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า งบประมาณของ อบต. ไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 1.97) และรองลงมา คือ ติดภารกิจในการประกอบอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 1.88) และต่ำสุด ประชานสภา และสมาชิกสภา อบต. ไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ในตำบล/หมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 1.51)

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลไม่รู้ว่าตนเองจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน และไม่เข้าใจงานการศึกษาออกโรงเรียน ขาดการประสานงาน และเชื่อมโยงกิจกรรมเข้าด้วยกัน องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่รู้ว่าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลทำอะไร ผู้บริหารและสมาชิกส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ผู้บริหารและสมาชิกส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำทำให้การพัฒนา มักจะมุ่งเน้นไปยังโครงสร้างพื้นฐาน อีกทั้งสมาชิกส่วนใหญ่ติดภารกิจอื่น

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ การวิจัยดังนี้

สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้าพระนคร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้าพระนคร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.04) รองลงมา คือ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน (ค่าเฉลี่ย 1.91) และต่ำสุด คือ กิจกรรมการศึกษาพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 1.78) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพล อภัยวี (2546, 2) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่า การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมของโรงเรียนกับชุมชน และด้านการติดตามผลการดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สถิตย รัตนบุรี (2544, 2) ที่ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รายข้อพบว่า รายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3 มีส่วนร่วมมาก จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในแต่ละระดับชั้นพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 2 กับระดับชั้น 3 ระดับ 3 กับระดับที่ 4 และระดับชั้น 3 กับระดับชั้น 5 มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 2 กับระดับชั้น 4 ระดับชั้น 2 กับระดับชั้น 5 และระดับชั้น 4 กับระดับชั้น 5 มีส่วนในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีปัญหามากที่สุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอ และรองลงมา คือไม่มีความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ ไม่มีความชัดเจนในบทบาทการมีส่วนร่วม ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และสอดคล้องกับการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน แต่มีอุปสรรคในเรื่องติดภารกิจอื่น สาเหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเป็นการบังคับปฏิบัติ และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นไม่ก่อให้เกิดฐานอำนาจหรือฐานเสียงในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ดังนั้นหากการมีส่วนร่วมไม่ได้มาด้วยความสมัครใจ และผลประโยชน์ที่ได้รับไม่สามารถสร้างแรงจูงใจแก่ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้จึงทำให้ผลการมีส่วนร่วมจึงอยู่ในระดับปานกลางในทุกๆ ด้าน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาระดับปัญหา อุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาอุปสรรคที่มีสูงสุด คือ งบประมาณของ อบต. ไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสถิติ รัตนบุรี (2544, 2) ที่ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รายข้อพบว่า รายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3 มีส่วนร่วมมาก จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในแต่ละระดับชั้นพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 2 กับระดับชั้น 3 ระดับ 3 กับระดับที่ 4 และระดับชั้น 3 กับระดับชั้น 5 มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 2 กับระดับชั้น 4 ระดับชั้น 2 กับระดับชั้น 5 และระดับชั้น 4กับระดับชั้น 5 มีส่วนในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาอุปสรรคและ

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีปัญหามากที่สุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอ และรองลงมา คือไม่มีความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ ไม่มีความชัดเจนในบทบาทการมีส่วนร่วม ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มที่ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ติดภารกิจ ที่เป็นเช่นนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ระยะเวลาในการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เพียง 8 ปี การพัฒนาและการบริหารจัดการจึงมุ่งเน้นไปยังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณะประโยชน์ ดังนั้นงบประมาณในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นจึงไม่เพียงพอ

จากการสนทนากลุ่มพบว่า ผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่เข้าใจงานการศึกษานอกโรงเรียน ไม่รู้ว่าตนเองต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ขาดการประสานและเชื่อมโยงกิจกรรมเข้าด้วยกัน จึงส่งผลให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างน้อยทุกกิจกรรม

อย่างไรก็ตามการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลเฉพาะผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราชเท่านั้น ซึ่งจะมีความแตกต่างของบุคลิกภาพ ความสามารถของผู้มีส่วนร่วม และความสอดคล้องกับผลประโยชน์ของผู้มีส่วนร่วม หากนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออื่นๆ อาจจะไม่สอดคล้องกัน จึงควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผู้บริหารและสมาชิกส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประถมศึกษา วิสัยทัศน์ในการพัฒนาหมู่บ้านและท้องถิ่น จึงมุ่งไปที่การสร้างถนนหนทางและสาธารณูปโภค จึงควรมีการสนับสนุนการศึกษาให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยจัดหลักสูตรเฉพาะหรือจัดหลักสูตรวิชาที่พระยะสั้นที่จำเป็นนำมาปรับปรุงชีวิตประจำวัน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารและ

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีพื้นฐานความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและด้านอาชีพ เพื่อเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มภาคภูมิ

2. จากการสนทนากลุ่ม ทำให้ทราบว่าผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้าพรอนรา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม แต่ขาดความพร้อมขององค์กร และขาดการประสานงานในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน ของบุคลากร และเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน ดังนั้นบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนจึงควรมีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเร่งสร้างความพร้อมขององค์กรและสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

3. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ทั้ง 4 ประเภท คือ การจัดการศึกษาพื้นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหารและสมาชิกมีความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน แต่ขาดความเข้าใจในภารกิจและบทบาทหน้าที่ จึงควรมีการจัดประชุม อบรมหรือสัมมนา ผู้บริหารและสมาชิก เพื่อเร่งสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาออกโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภออื่นๆ ด้วย
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ควรศึกษารูปแบบ ในการส่งเสริมให้ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่างประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา